Nr. 54. Kraków, Czwartek 18 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp. Cena numeru **5000 Mkp.**

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Wskaźnik drożyźniany w Krakowie

37.47% ZA PIERWSZE 2 TYGODNIE.

Komisja Lokalna dla zbadania wzrostu kosztów utrzymania w Krakowie, złożona z przedstawicieli rządu, organizacyj przemysłowców i organizacyj robotników na posiedzeniu swem w dniu 18 października b. r. ustaliła, iż w pierwszej połowie miesiąca października w porównaniu z drugą połową miesiąca września koszta utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4 osób, zwiększyły się o *37.47%*.

Warszawska komisja dla badania wzrostu drożyzny ustaliła dnia 17 bm., że wzrost drożyzny w Warszawie w czasie od 1 do 15 bm. włącznie w porównaniu z okresem od 16 do 30 z. m. wynosi 83.25 prc. Komisja postanowiła obliczać wzrost drożyzny w okresach kalendarzowych od dnia 1 do 15 i od 16 do 30, względnie 31 każdego miesiąca, biorąc do porównania przeciętną cenę z 15, względnie 16 dni.

7 miljardow marek niem. za dolara

Wiedeń, 18 października. „Neues Wiener Journal“ donosi z Berlina: Dolar, który w ciągu dnia wczorajszego początkowo utrzymał się w kursie, **zaczał znowu iść w górę** i na berlińskiej giełdzie urzędowej notowano go **5 i pół miljarda, —** na francuskiej **6.1 miljarda,** zaś po zamknięciu giełdy **podskoczył dalej na 7.1 miljarda marek.**

Podróż ministrów do Łodzi

Łódź. 18 października.

Dziś o godzinie 9-tej rano zebrali się na dworcu kaliskim przedstawiciele władz cywilnych z wojewodą łódzkim Rembowskim na czele, oraz przedstawiciele władz wojskowych z generałem Majewskim, celem powitania przybyłych do Łodzi ministrów przemysłu i handu Szydłowskiego, i pracy i opieki społecznej Smólskiego. Ministrowie przybyli do Łodzi o godz. 12 w nocy i pozostawali w wagonie swym do godz. 9-tej rano. Z dworca ministrowie wraz z otoczeniem udali się do województwa na wstępne narady, następnie udadzą się do Katedry Stanisława Kostki, gdzie celebrowane będzie nabożeństwo żałobne za ofiary katastrofy w warszawskiej Cytadeli, poczem rozpocznie się zwiedzanie fabryk oraz konferencja z przedstawicielami przemysłu włókienniczego i przedstawicielami związków robotniczych. Ministrowie zabawią w Łodzi dwa dni.

Marka polska w Zurychu: 0·0006

Dolar w Krakowie 1.070.000

Rozruchy uliczne w całych Niemczech

Berlin, 19 października. Rozruchy uliczne w stolicy nie powtórzyły się wczoraj. Natomiast przyszło do starć w **Hamburgu, Kolonji, Mannheim i kilku miejscowościach Prus wschodnich.** Rezultatem rozruchów wczorajszych w Berlinie było **zdemolowanie i splądrowanie 41 piekarń.**

Naprężone stosunki pomiędzy rządem saskim a Berlinem

Wiedeń, 18 października. „Arbeiter Ztg.“ donosi z Berlina: Generał Mueller wystosował do rządu saskiego pismo, w którem między innemi jest powiedziane:

Warunkiem wypełnienia zarządzeń moich była dotąd **współpraca rządu saskiego,** proszę, aby rząd saski do dnia 18 października w południe dał niedwuznaczne oświadczenie, **czy solidaryzuje się ze stanowiskiem, zajętym przez ministra Böttchera,** czy też wbrew oświadczeniom tego ministra gotów jest postępować wedle moich zleceń, w drugim wypadku muszę zarządać **opublikowania tekstu oświadczeń rządu.**

Z powodu tego pisma saski prezydent ministrów Zeigner, wysłał do rządu berlińskiego **ostry protest.**

Komuniści sascy odmówili przysięgi

Drezno, 18 października. Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu saskiego oświadczył poseł Sievert, że dwaj nowo mianowani ministrowie komunistyczni **nie złożyli przysięgi na konstytucję.** Oświadczenie to wywołało poruszenie w izbie. Posłowie stronnictw prawicowych żądali zaprzeczenia, jednakże prezes ministrów Zeigner zaprzeczenia takiego nie złożył.

Pełnomocnik niemiecki u Poincarego

Wiedeń, 18 października. „Neue Fr. Presse“ donosi z Paryża, że audjencja pełnomocnika niemieckiego **von Hoescha u Poincarego,** która się odbyła wczoraj w południe, **trwała prawie godzinę.** Po konferencji tej Poincare odmówił udzielenia wyjaśnień dziennikarzom, dotąd nie wydano także o konferencji komunikatu oficjalnego.

„Temps“ donosi, że niemiecki pełnomocnik przedłożył Poincaremu **obszerne instrukcje, otrzymane od rządu berlińskiego.** „Temps“ zauważa: Polityka francuska została już niejednokrotnie **zdefiniowaną w oświadczeniach rządu francuskiego.** Na Quai d'Orsey oświadczono wczoraj wieczorem, że **nie należy rozmowie Poincarego z Hoeschem przypisywać zbytniego znaczenia. Krok niemiecki nie oznacza wcale zmiany w polityce obu państw.**

Paryż, 18 października. Pełnomocnik niemiecki von Hösch podczas, wizyty, złożonej Poincaremu, odczytał memorjał, podnoszący trudności ekonomiczne, w obliczu których stanęły Niemcy. Hösch poruszył sprawę świadczeń w naturze i zapłaty dla dostawców niemieckich. Poincare zauważył, że nie może obecnie omawiać tych spraw, będzie mógł natomiast nawiązać odpowiednie rokowania z rządem niemieckim, po uprzedniem podjęciu pracy w zagłębiu Ruhry i po dokonaniu wypłat w naturze. Następnie niemiecki charge d'affaires wspomniał o skasowaniu podatku węglowego, oraz o instrukcjach, udzielonych funkcjonarjuszom niemieckim w zagłębiu Ruhry. Memorjał niemiecki przedstawiony przez Höscha, będzie oddany do zbadania kompetentnym czynnikom zagranicznym.

Węgry na drodze do naprawy finansów

Paryż, 18 października. Komisja odszkodowań, skłaniając się w zasadzie do rozpatrzenia w przyszłości sprawy zrzeczenia się przywilejów w odniesieniu do pewnych kategoryj mienia państwowego węgierskiego i dochodów skarbu węgierskiego celem umożliwienia **podniesienia się finansowego tego kraju,** przyjęła jednomyślnie decyzję, wzywającą Ligę narodów do **opracowania w porozumieniu z zaintresowanymi państwami odpowiedniego planu, przewidującego między innymi kontrolę Ligi Narodów** oraz przedstawicieli państw będących wierzycielami Węgier. Plan ten przekazany byłby następnie komisji odszkodowań, która poweźmie **niezbędne decyzje.**

Jakkolwiek istnieje zamiar, aby obligacjom pierwszej pożyczki przysługiwało prawo pierwszeństwa, jednakże opracowywany plan nie będzie też wyłączał ewentualności całkowitego, albo też częściowego uiszczenia odszkodowań węgierskich z funduszów, uzyskanych z następnych pożyczek. W sprawie memorjału rzeczoznawców belgijskich dotyczącego odszkodowań niemieckich, Komisja odszkodowań postanowiła **przekazać go jeszcze do zbadania rzeczoznawcom finansowym przy Komisji odszkodowań.**

Pożyczka zagraniczna dla Węgier

Wiedeń, 19 października. „Neue Freie Presse“ donosi: Komisja reparacyjna w Paryżu **przyjęła jednogłośnie propozycje subkomitetu w sprawie pożyczki dla Węgier.** Uchwała ta ma duże znaczenie **dla Węgier,** albowiem oznacza usunięcie głównych przeszkód, na jakie natrafiały Węgry w zaciągnięciu **kredytu zagranicznego.**

Moskwa, 18 października. W pierwszym dniu ponownego wyboru do sowietu piotrogrodzkiego wybrano 181 komunistów i 9 bezpartyjnych.

Paryż, 18 października. Poincare wydał na Quai d'Orsey objad na cześć prezydenta Massaryka i Milleranda.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 18 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	17/X.	AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	17/X.
P. T. H. I—V em. . . .	160—165	160—172	Pezet		
„Impex"	3,9—4,	3,8—3,95	Strug	260	280
„Pharma" (B. Jawornicki)	135—150	160—145	Syndykat Kosz., Kraków .	75—80	75
Bracia Rolniccy I em. . .	85—90	95	**Tłuszcze Trzebinia**	**1175—12[illegible]**	**1050—1200**
„Polski Glob"	14—16	15	„Krakus" I—VI em. . . .	265—280	270—275
C. Hartwig. Poznań . . .			Porcelana Ćmielów . . .	360—380	420—380
Żegluga Polska	30—32	25—28	**Fabr. cukru w Chodorowie** .	**1325—1360**	**1450—1350**
Zieleniewski I—IV em. . .	**4100—4375**	**4000—4100**	Elektr. Siersza I—IV em.	100—105	105—95
Warsz. Parowozy I—III em.	118—125	125—110	Zakłady przem. „Ryngraf"		
H. Cegielski, Poznań I—IX	**185—200**	**205—220**	S. W. Niemojowski . . .		
„Potęga" Tow. huty żel. .			Fabr. kapel. w Myślenicach		
„Lemiesz"			Bank Przemysłowy I-VIII	160—164	175—166
„Trzebinia" I—VI em. . .	180—200	205—180	Bank Hipoteczny	235—260	250
„Pocisk"			Bank Małopolski	290—330	300
Automotor			Ziemski Bank Kredyt. . .	55	
Portland-Cem. Szczakowa			Powszechny Bank Kredyt.	32—35	32—27
Górka	**4500—4800**	**4200—3800**	Akc. Bank Związkowy I-IX		
Siersza	**2950—3050**	**2825—2850**	Bank Komercjalny I—IV		40
Tepege I—IV em.	**1400—1525**	**1375—1300**	Bank Kred. w Warszawie		
Polska Nafta	105—117	120—125	Bank Związ. Spółek Zarob.		
Oikos	1200—1300				
„Pokucie" Naft. S. A. I em.	350—300	330—375			

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno 8500—8750, Gazy 11.300—11.600, Len 340—360, Nafta Krosno 350—400, Chybi 2300—2400, Lokomotywy 170, Silesia 1250.

KURSA DEWIZ I WALUT W OBROTACH BANKOWYCH.

Jak nas informują z banków krakowskich dokonywano dzisiaj następujących transakcyj:

Waluty: Dolary 1070.000—1055.000. Czeki: Nowy Jork 1,085.000—1,050.000, Londyn 4,850.000, Zurych 192.000—193.000, Paryż 64.900, Wiedeń 15.10—15.20.

DZISIEJSZA GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, 18 października. Kursa orjentacyjne. Giełda pieniężna. **Dolary 1,100.000. Giełda efektów Zieleniewski 4000, Chodorów 1250, Gafota 19, Bank Przemysłowy 150, Bank Hipoteczny 250, Browary 6100, Parowóz 120, Cegielski 195—210, Jaworzno 8000, Gazy 11.200, Len 250.**

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 18 października. Giełda, Akcje. Cyfry w tysiącach mkp. Bank dyskontowy Warszawa 1775, Bank handlowy Warszawa 805—995—800, Bank dla handlu i przem. Warszawa 260—265, drobne 300—290, Bank kred. Warszawa 170, Bank małopolski Kraków 320—315, Bank przem. Lwów 155—145, Bank przemysł. Warszawa 300, Bank zachodni 1100, Bank zjedn. ziem pols. 400, Bank zw. spółek zarobk. 500, Bank Związku Ziemian 80—85, Cerata 50—65, Sole potasowe 1525—1575, Puls 115—100—110, Kijewski Scholze 600—710—700, Wildt 165—150—160, Czersk 455 III em. 275—250—265, Cukier Warszawa 2850—2400—2625, Gosławice 600, Częstocice 10000, drobne 10500—10000, Michałów 400—365, Firley 240, Łazy 60—55, Drzewny przemysł 70, Węgiel 1850—1950—1900—1950—2200 2100 drob. 2350, 2100, 2175 Cegielski 210—195—200, Lilpop Rau 180—170—185—155—170 drobne 185—200—185, Modrzejów 2200—1850—2020, Ostrowiec 3200—3500—3075, Orthwein 120—130—120, Ron Zieliński 275—300—310—300 IV em. 330—260—240, Rudzki 885—950—870—900—1050, drobne 1025—1190, Starachowice 1000—850—920, Pocisk 200—195.

Parowozy 120—115. Zieleniewski 4000—3950—4100. Zawiercie 114.000—118.000—114.000. Żyrardów 105.000—117½—115.000 Borkowski 180—162 i pół do 155. Jabłkowscy 46—44—50. Żegluga 29—31. Polhal 30—45—42½. Haberbusch 1.675—1.585—1.600. Spirytus 700—775. Majewski 5.500—5.300. Polska nafta 105—115. Nobel 310—320—335. Lenartowicz 31—31½. Pustelnik 255. Siła i Światło 230—220. Chodorów 1375—1300. Ćmielów 400—380. Spiess 400—385—400. Norblin 360—350—400 drobne 430—490. Trzebinia 190. Belpol 30. Pol. przemysł naft. 310—300—315, Kabel 210. Unia 320, 300—350. Zach. tow. dla handlu 90. Konopie 190—185—200. Polski Lloyd 55—70. Korek 50—55—50. Papier 210—225—220. TPG. 1300. Maszyny roln. 700—670—680.

Komunistyczna deklaracja rządu turyngskiego

Weimar, 18 października. Na wczorajszem posiedzeniu sejmu turyngskiego złożył nowy rząd turyngski następującą **deklarację:**

Rząd turyngski jest **rządem obrony republiki,** a celem tej obrony jest **odparcie niebezpieczeństwa faszystowskiego,** które zagraża ludności i życiu klas robotniczych. Jest on rządem walki **przeciwko hasłu: Precz z Marksizmem.**

Stan wyjątkowy, zaprowadzony w Rzeszy niemieckiej — głosi deklaracje —**godzi w cała ludność robotniczą, a zarazem w państwa środkowych Niemiec, orjentujący się na lewo.** Kapitaliści podjęli ofenzywę przeciwko robotnikom i ukończyli ją nareszcie ustawą o nadzwyczajnych pełnomocnictwach. Nowy rząd turyngski podejmuje się obrony uciskanych mas. Specjalną uwagę poświęci on interesom szerokich warstw proletarjackich. Rząd będzie się starał u rządu Rzeszy, aby jako pierwszy krok w kierunku poprawy sytuacji dokonano bezwzględnie położenia ręki na wszelkiego rodzaju dobrach wartościowych i aby **zaprwadzono państwowy monopol handlowy na wzór rosyjskiego.** Dalej rząd starać się będzie, o **kontrolę nad produkcją, o utrzymanie 8-godzinnego dnia pracy,** oraz o rozszerzenie prawa Rad załogowych, Związków zawodowych, i organizacyj robotniczych. Rząd chce całą siłą walczyć przeciwko unieruchomieniu przez przedsiębiorców ich przedsiębiorstw i starać się będzie o zaprowadzenie w tym kierunku kontroli ze strony władz państwowych. Rząd **popierać będzie wszelkie zarządzenia do polepszenia bytu bezrobotnych,** pozatem rząd życzy sobie usilnie, aby **Turyngia pozostała częścią składową republiki niemieckiej.**

Podjęcie pracy w Zagłębiu Ruhry

Paryż, 18 października. Kolejarze niemieccy upoważnieni przez ministra kolei do oddania się począwszy od środy do dyspozycji zarządu kolejowego okupacyjnego, zgłosili się dziś do pracy w wielkiej liczbie. Przyjmuje się ich pojedynczo i po podpisaniu zobowiązania popartego przysięgą służbową. Zobowiązanie jest czysto zawodowe z wykluczeniem wszelkiej polityki.

Skazanie byłych ministrów gabinetu Stambulińskiego

Grac, 18 ptaździernika. „Tagespost" donosi z Belgradu, że wedle informacyj z Sofji, były minister gabinetu Stambolijskiego, Atanasow, skazany został na **cztery lata więzienia i na 10-letnią utratę czci.** Dnia 15 listopada rozpocznie się w Sofji proces przeciw innym członkom gabinetu Stambolijskiego.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 18 października. Waluty. **Funty szt. 4,575.000—4,600.000, Nowy Jork 995.000—980 tys. Czeskie korony 28.300.**

Czeki: Belgja 51300, Holandja —, Londyn 4,625 tys. do 4,470.000, N. Jork 995.000—980.000, Paryż 60.500—59.500. Szwajcarja 184.000—175.000, Wiedeń 1390, Włochy 47800—45000, Praga 28900, Berlin 00001, Bukareszt 4600.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 18 października. Otwarcie giełdy: Berlin (not. skreślone), Holandja 218½, N. York 557⅛, Londyn 25.24, Paryż 33.70, Medjolan 25.35, Praga 16.61½, Budapeszt 0.03.07, Bukareszt 2.61, Belgrad 6.61½, Sofja 5.44, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0.0078¾, Austr. kor. stempl. 0.0079.

Zurych, 18 października. Zamknięcie giełdy: Berlin —·—, Holandja 218 35, Nowy Jork 557¼, Londyn 25.24, Paryż 33.50, Medjolan 25.30, Bruksela —, Praga 16.60, Budapeszt 0.03,07, Bukareszt 2.62, Belgrad 669, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0.0078¾ Austr. korona stemplowana 0.0079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 18 października (tel. wł.) **Waluty: Marka polska 0.006.30—7.30, marka niem. 00008, korony czeskie 2097 franki szwajc. 12610, francuskie 4220, funty ang. 318.900, dolary 70.560.**

Dewizy Warszawa 0.630—0.730, Berlin 00083, Praga 2115, Zurych 12725, Paryż 4267, Nowy Jork 70.935. Londyn 300700.

Giełda efektów: Zieleniewski 300.000, Fanto 4,610.000 Karpaty galicyjskie 555.000 Galicja 26,100.000 Schodnica 1,850.000 Siersza 215.000 Lwów-Czerniowce 405.000, Kolej północna 21.000.000, Alpine Montan 704.550 Huta Poldi 1.025.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 18 października. N. Jork 8.139.600.000 Londyn 36 907.500.000, Paryż 490.770.000. Szwajcarja 1,464,330.000, Praga 243.390.000. Wiedeń 115,710.

Praga, 17 października. Dewizy. Amsterdam — Berlin 6 i pół za 1 miljard. Chrystiania 535, Sztokholm 915, Kopenhaga 610 i pół, Zurych 635, Nowy Jork 34.50, Wiedeń 487.50, marki niemieckie 12 (za 1 miljard), marki polskie 34 (za 1 miljon), Paryż 210 i trzy czwarte.

Amsterdam, 17 października. Dewizy. Londyn 25 i pół, Berlin 0.40 (za 1 miljard), Paryż 15.30, Szwajcarja 45.75, Wiedeń 00035 i siedm ósmych, Kopenhaga 44.80, Sztokholm 67.32 i jedna czwarta, Chrystiania 39.45, Nowy Jork 254 i siedm ósmych, Bruksela 13.20, Madryt 34.60, Włochy 11.60, Praga 75[illegible] i pół do 762 i pół, Helsingfors 675.—685.

Paryż, 17 października. Weksle. Niemcy 000000[illegible] i trzy czwarte, Belgja 86.30, Anglja 75.48, Holandja 653 i pół, Włochy 75.70, Szwajcarja 299.50, Hiszpanja 226, Bukareszt 775, Praga 49.50, Wiedeń 23.50, Sztokholm 439 i trzy czwarte, Ameryka 16—65 1/4.

Londyn, 17 paźdz. Weksle. Paryż 75.20, Belgja 8720, Szwajcarja 25.25, Holandja 1155 i siedm ósmych. Nowy Jork —, Hiszpanja 33.32, Włochy 99.62, Niemcy 27,500,000.000, Wiedeń 332.500, Bukareszt 960.

Kopenhaga, 17 października. Czeki. Londyn 25.80, Nowy Jork 570, i pół, Hamburg 250 (1 miljard), Paryż 34.65, Antwerpia 29.85, Zurych 102.45, Amsterdam 223.90, Sztokholm 150.35, Chrystiania 88.25, Helsingfors 15.25, Praga 1700, Rzym 26.25.

GIEŁDY TOWAROWE

Nowy Jork, 17 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 35000, dowóz wewnątrz kraju 35000, wywóz do Anglji 2000, wywóz na kontynent 29000, targ miejscowy middling — Tendencja silna.

Terminy: październik 29.55, listopad 29.10, grudzień 28.95, styczeń 28.48, luty —, marzec 28.52, kwiecień —, maj 28.58, czerwiec —, lipiec 27.98, sierpień 27.00, wrzesień 26.20.

Nowy Orlean, 17 października. Targ bawełny. Targ miejscowy 28.50.

Terminy: grudzień 28.46, styczeń 28.32, marzec 28.25, maj 28.10, lipiec 27.75.

Brema, 17 października. Targ bawełny: Fully middling good colour and staple loko za 1 kg. Notowanie zamknięcia 4,014,000.000.

Liverpool, 17 października. Targ bawełny. Obroty 5000, Dowóz 17.300 amerykańska 32 punktów, egipska 15 puiktów wyżej, targ miejscowy 17.49. Tendencja silna.

Terminy: październik 16.98, listopad 16.50, grudzień 16.36, styczeń 16.16, luty 15.16, marzec 15.[illegible] kwiecień 15.73, maj 15.61, czerwiec 15.43, lipiec 15.[illegible] sierpień 14.67, wrzesień 14.10.

Nowy Jork, 17 października. Giełda pieniężna. Kurs dzienny 4 i trzy czwarte prc. Przekaz na Londyn 453, przekaz na Londyn na 60 dni 450, przekaz na Paryż 605, przekaz na Amsterdam 39.20, przekaz na Kopenhagę 17.56, przekaz na Pragę 2.90, przekaz na Berlin 0000.00002 w placeniu — w żądaniu 0000.00002 i pół.

KRONIKA

SEZON ZIMOWY W KRYNICY. Z polecenia kierownika Ministerstwa zdrowia publicznego, dra Bujalskiego, zakład zdrojowy w Krynicy rozpocznie 1 grudnia b. r. pierwszy sezon zimowy. Rządowy dom zdrojowy przygotowuje na sezon ten 54 ogrzewanych pokoi, z tych 24 grzewanych centralnie, resztę zaś przy pmocy pieców. W domu zdrojowym w ruchu będzie 12 kabin d kąpieli mineralnych, pozatem stosowane będzie leczenie hydropatyczne, oraz za pomcą okładów borowinowych.

JAK WARSZAWA PRZYJMUJE NASZE GWIAZDY SCENICZNE? Warszawski „Kurjer Poranny" pisze: We czwartek wystąpi w teatrze Małym po raz pierwszy w Warszawie p. Leokadja Pancewiczowa, dotychczas heroina krakowskiego Teatru im. Słowackiego, w którym dźwigała na swych klasycznie zarysowanych barkach cały niemniej klasyczny repertuar. Niema co ukrywać, że p. Pancewiczowa przybyła do Warszawy po to, by tu zająć pierwszorzędne stanowisko; ale nawet najzaciętszy dzielnicowiec nie będzie miał prawa szemrać, że jeszcze jeden „galicjak" przybywa na warszawskie Złote Runo i p. Pancewiczowa bowiem jest najrodowitszą Warszawianką i jedynie koleje wojny rozłączyły ją rodzinnem miastem.

NAGŁY ZGON MICHAŁA TARASIEWICZA. — Wczoraj w nocy w drodze ze Lwowa do Warszawy zmarł nagle na anewryzm serca Michał Tarasiewicz, artysta dramatyczny, były dyrektor teatru lwowskiego i Rozmaitości w wieku około 50 lat.

ARESZTOWANIA KOMUNISTÓW W TORUNIU. Organa policyjne w Toruniu przeprowadziły szereg rewizyj u komunistów. Aresztowano kilka osób. Znaleziono obfity materjał obciążający. Szczegóły trzymane są w tajemnicy.

KATASTROFA KOLEJOWA POD MORAWSKĄ OSTRAWĄ. Z Morawskiej Ostrawy donoszą: Dnia 16 bm. około godz. 10 rano pomiędzy stacjami Racimów i Pasków zderzyły się dwa pociągi osobowe. Sześć osób zginęło, dziesięć odniosło ciężkie rany.

—o—

WIEC KUPIECTWA POLSKIEGO. Krakowska Kongregacja Kupiecka urządziła Wiec Kupiectwa Polskiego w niedzielę dnia 21 bm. o godz. 4 popoł. w Izbie Kupieckiej w Magistracie.

Komunikaty teatralne i koncertowe

TEATR IM. SŁOWACKIEGO przystępuje do realizacji zapowiedzianego repertuaru dzieł wielkich, klasycznych, które preliminowaon w sezonie bieżącym. Rozpoczyna je podniosły Cornelle'owski „Cyd" we wspaniałej transkrypcji Wyspiańskiego, nie grany u nas od lat kilkunastu. „Cyd" wchodzi na afisz w sobotę 20 bm. Jutro po raz piąty „Ziemia nieludzka", dzisiaj atrakcyjny „Złoty wiek rycerstwa". Jutro popołudniu o godz. 3.30 „Grochowy wieniec" A. Małeckiego dla młodzieży szkolnej po cenach 50 prc. zniżonych.

OPERA I OPERETKA. Dziś wo czwartek 18 bm. o 7.30 „Zamarłe oczy", przedstawienie popularne po cenach do połowy zniżonych. Jutro w piątek 19 bm. stale atrakcyjny „Ostatni walc". W sobotę 20 bm. premjera opery Rubinsteina p. t.: „Demon" z K. Krugłowskim w partji tytułowej. Tamarę śpiewa Nika Jakubowska, artystka opery Poznańskiej.

„BAGATELA" Dziś po raz ostatni „Wicek i Wacek". Jutro po raz ostatni „Obłęd" K. Mere. W sobotę dnia 20 bm. premjera głośnej komedji p. t. „Rozkosze przypadku", tworzą pp. Słonecka-Rygierowa, (Ewa Denis), Gorayska (P. Denis), Godlewski (Dr Sandoinet), Szubert (szewc), Melina (Prokurator), Nowakowski (Emanuel), Pietruszyński (k wiec), Ratschka (przewodniczący sądu), Winkler (Doktór).

WALTER GIESEKING, którego prasa zagraniczna porównuje z artystami tej miary, co Backhaus i Friedman, rozpoczął już swoje tournee koncertowe w Polsce i przyjmowany jest zarówno przez publiczność, jak i prasę entuzjastycznie. Koncert jego w Krakowie odbędzie się nieodwołalnie w niedzielę, 21 bm. Bilety są do nabycia tylko u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

KALENDARZYK GIEŁDOWY

POWIĘKSZENIE KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO.

„Polska Fabryka Samochodów" Spółka akcyjna w Warszawie — o 440.000.000 Mkp. czyli do wysokości 500.000.000 Mkp. przez IV. emisję 880.000 sztuk nowych akcyj.

„Gnom", Zakłady Przemysłu Zabawkarskiego, Instrumentów Muzycznych i Drobnych Wyrobów Drzewnych, Spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie — o 190.000.000 Mkp. czyli do 250.000.000 Mkp. przez III. emisję 190.000 sztuk nowych akcyj.

„Lwowskie Towarzystwo Akcyjne Browarów" we Lwowie — o 160.000.000 Mk. czyli do 400.000.000 Mkp. przez VIII emisję 160.000 sztuk nowych akcyj.

ZATWIERDZENIE NOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH.

„Przemysł Bawełniany „Bławat Łódzki", Spółka akcyjna,' z sidzibą w Łodzi — o kapitale zakładowym 300.000.000 Mkp.

Przemysł włókiennicy „Herman Faust i Ska", Spółka akcyjna z siedzibą w Łodzi — o kapitale zakładowym 250.000.000 Mkp.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

ZMIANY W OPODATKOWANIU SPIRYTUSU. Weszło w życie rozporządzenie Rady ministrów w sprawie zmian w postanowieniach o opodatkowaniu spirytusu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z rozporządzeniem, ustanowiony podatek spożywczy od jednego stopnia hektolitrowego alkoholu (jednego litra stustopniowego spirytusu), wyrabianego w gorzelniach rolniczych i w gorzelniach, przerabiających owoce, podniesiony został z 60.000 mk. na 200.000 mk., a w gorzelniach przemysłowych z 61 tys. na 206 tys. mk.

Gorzelnie przemysłowe, przerabiające towary na sole potasowe, opłacać będą podatek spożywczy w wysokości 100.000 mk. za litr stustopniowego spirytusu.

Wykonanie rozporządzenia powyższego powierzone zostało ministrowi skarbu.

PRZĘDZALNIE OBLICZAJĄ PŁACE W DOLARACH. Na ostatniem posiedzeniu w krajowym związku przemysłu włókienniczego ustalono cennik za przędzenie, szarpanie i skręcanie w cenach amerykańskich.

Cennik ten obowiązywać będzie od dnia 1 października według kursu dnia pokrycia, przyczem przy pokryciu wymagana jest gotówka w wysokości 50 prc.

SYTUACJA NA ŁÓDZKIM RYNKU WŁÓKIENNICZYM. W łódzkiej „Republice" czytamy: Przemysł łódzki przy sprzedaży trzyma się metod rozmaitych. Jedni fabrykanci sprzedają swe wyroby wyłącznie za marki polskie, przyczem cen swoich nie uzależniają od kursu dolara. Jest to kontynuowanie starej metody sprzedażnej. Tych jednak jest niewielu. Przyznać trzeba, że tego rodzaju taktyka może narazić tych którzy ją stosują, na bardzo poważne straty. Drugą grupę tworzą przemysłowcy sprzedający według parytetu dolarowego, obliczanego podług kursu związku eksportowego. Kurs ten stosują zarówno do ustalania wartości gotówki w markach polskich, jakoteż portfelu. Jedni z nich biorą za podstawę kurs dnia, w którym zostało podane pokrycie, inni z dnia poprzedzającego. Oczywiście, że dla kupców o wiele bardziej pomyślnym jest warunek drugi.

Trzecią wreszcie grupę tworzą ci przemysłowcy, którzy żądają od swych odbiorców hurtowych efektywnych dolarów. Gotówka dolarowa wynosi nawet do 75 prc ceny poszczególnych artykułów. Portfel obliczany bywa zwyczajnie po kursie dnia podania pokrycia, lub nawet dnia następnego. W każdym razie należą tymczasem do przeszłości warunki, wedle których wartość portfelu ustalana była w ciągu paru dni. Ten system krył w sobie dla kupca szereg niebezpieczeństw. Ostatnie wypadki na rynku pieniężnym odbiły się również na wysokości stopy dyskonta prywatnego. W zeszłym tygodniu dosięgało ono aż do poziomu 15 pro mille. Obecnie sytuacja odmieniła się, gdyż dyskonterzy prywatni zadawalają się 10 lub 11 pro mille. W tych warunkach przy wekslach 45-dniowych jedynie połowa dochodzi do kieszeni posiadaczy weksli. Warunki więc są nadal ciężkie.

SYTUACJA NA RYNKU SKÓR. W okresie od 1 do 12 b. m. na strój na rynku skór surowych podlegał niebywałe silnym wahaniom w zależności od kursu walut wysokocennych.

W dniu 6, 7, 8 bm. ceny skór bydlęcych dochodziły na rzeźni warszawskiej do 268.000 mkp. za 1 kg. W dniu 9 nastąpił przełom i ceny zniżkowały do 221 tys. za kg. w dniu 12 bm.

W wymienionym okresie ceny ogólne kształtowały się następująco: Bydlęce 130.000—268.000—221.000; cielęce 180 tys. do 244 tys.; końskie 1,800—2.500. Z prowincji bydlęce 115.000—202.000—18.000.

Sytuacja na rynku niewyjaśniona, podstawa wyczekująca.

OBECNE KONJUNKTURY WĘGLOWE. W związku z bardzo wysoką ceną śląskiego węgla powstały trudności warunków płatniczych, gdyż przemysłowcy żądają należności z góry, fabrykanci zaś nie rozporządzając gotówką, płacą wekslami, konjunktury w przemyśle węglowym nie przedstawiają się pomyślnie. Również wydajność eksportowa węgla polskiego zagranicę, a w szczególności do Austrji, znacznie osłabła. Stoi to w ścisłym przyczynowym związku z zakończeniem się strajku górniczego w Czechosłowacji i znacznej poprawie stosunków w Zagłębiu Ruhry, bowiem część kopalń niemieckich przystąpiła do pracy. Przyniesie to niewątpliwie uszczuplenie zapotrzebowania Niemiec na węgiel śląski. W rezultacie należy oczekiwać, że małe niezdydykalizowane kopalnie węglowe zawieszą produkcję, ogłaszając bankructwo.

PRODUKCJA CUKRU NA UKRAINIE. Na prawobrzeżu Ukrainy z 88 istniejących cukrowni, ma funkcjonować w nadchodzącej kampanji 45, a na lewobrzeżu tylko 21. Na całej Ukrainie pod buraki zasiano w tym roku około 140 tysięcy dziesięcin. Licząc po 60 berkowców buraków z dziesięciny i 60 funtów cukru z berkowca, ogólna produkcja wyniosłaby 12 i pół miljona pudów. Mając na względzie, iż powyższy obrachunek jest czysto teoretyczny, sfery rządowe przypuszczają, że zapotrzebowanie w roku 1923—24 od 1 paźdz. 1923 r. do 1 październ. 1924 r. w ilości 20 miljonów pudów przewyższy w dwójnasób faktyczną produkcję krajową. Wobec tego Rosja będzie zmuszona importować znaczne ilości cukru z zagranicy.

NOWA TARYFA CELNA NA LITWIE. Z Kowna donoszą: Prace nad ukończeniem nowej taryfy celnej zostały ukończone. Celem wykonania programu kolejowego, zamierzone jest zaciągnięcie pożyczki w Anglji w materjale kolejowym w sumie jednego miljarda. W tych dniach udaje się do Londynu poseł Naruszewicz, celem podpisania umowy. Projektowany jest także jego wyjazd do Ameryki, celem zaciągnięcia drugiej pożyczki.

KINEMATOGRAF NA USŁUGACH ROLNICTWA. Minister rolnictwa republiki francuskiej, p. Cheron, zaakceptował projekt prowadzenia akcji, uświadamiającej rolnikom skutki postępowej gospodarki, zapomocą kinematografu.

Idzie tu specjalnie o małorolnych. Kinematograf demonstrować będzie przeźrocza i filmy, robione we wzorowych gospodarstwach.

NADESŁANE

ROSYJSKIE PLANY FINANSOWE. Z Paryża donoszą: Wydanie gospodarcze i finansowe „Illusozion“ donosi o planach prezydenta banku państwowego rosyjskiego. Scheinmanna, że pragnie on zawrzeć umowy, by przy pomocy przemysłu francuskiego odbudować przemysł cukrowniczy na Ukrainie. Nadto zamierza on sprzedać 20 miljonów pudów zboża rosyjskiego. Dalej Scheinmann ma na planie zaciągnięcie pożyczki, której Rosja bardzo potrzebuje. W zamian za to Scheinmann daje przyrzeczenie co do zapłaty pewnych zaległych procentów od pożyczek. które rząd sowiecki uznaje. Wreszcie Scheinmann ma sprzedać pewną ilość klejnotów.

KAPITAŁ AUSTRJACKI A NASZ PRZEMYSŁ NAFTOWY Wiedeński „Escompte Gesellschaft“ pertraktuje z firmą naftową Gartenberg i Schreier w sprawie współdziałania na terenie międzynarodowym. Firma Gartenberg i Schreier jest właścicielem wielkiej rafinerji w Jaśle oraz szeregu kopalń i terenów naftowych w Galicji.

OSTATNIE CYFRY, DOTYCZĄCE BEZROBOCIA W AUSTRJI z końca sierpnia wykazują, że liczba bezrobotnych, otrzymujących zasiłki państwowe, w dalszym ciągu się zmniejsza. Liczba ta, która w końcu lutego dochodziła do 167.417, a w końcu lipca do 87.349. doszła w końcu sierpnia do 83.893. Dla Wiednia i okolic cyfry te wynosiły 97.800, 59.086 i 57.546.

PRZEGLĄD NAFTOWY

Z RYNKU NAFTOWEGO. Na rynku ropnym panuje ożywienie, cena ropy podniosła się — w związku ze zwyżką dolara — i wynosiła ostatnio 145 miljonów mk. za 1 wagon marki Borysław. Wiekszą zwyżkę wykazuje cena ropy specjalnej marki; za ropę schodnicką i urycką płacono 240 miljonów mk. Na rynku produktów naftowych tendencja stale mocna. Popyt na naftę, parafinę, benzynę, zwiększa się z dnia na dzień, ponieważ jednak wywołany jest spekulacją ze strony pośredników, rafinerje sprzedają produkty z wielką rezerwą. Ilości wysyłane przez rafinerje na składy i do sprzedaży komisowej są dostarczone, by pokryć zapotrzebowanie konsumcjikrajowej. Na rynku bruttowym, po krótkotrwałej haussie cen udziałów brutto, nastąpił zastój. Ceny są nadal wysokie zarówno z powodu zwyżki ceny ropy i gazów, jak i wielkiego popytu. zastój zaś spowodowany jest brakiem chętnych do sprzedaży. W połowie tygodnia płacono w miljonach marek 1/32 proc. udział brutto (w nawiasach ceny z ubiegłego tygodnia) Zofja Galicja 300 (240), Sylwa Plana 200 (170), Brugger-Conrad 160 (130), Photogen 105 (73), Gottfrid 200 (180) z powodu dowiercenia 7½ cystern ropy dziennie 10 m³ gazu na minutę, Pela-Mela 46 (36), Milano 50 (40), Pogoń 36 (30) za 1/16 udziału brutto Franciszka Fanto 48 (40), Kopernik 42 (30), „Łaszcz“ 65 (50), Ratoczyn 145 (140), Tadeusz-Galicja 60 (45).

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)
Czwartek: „Złoty wiek rycerstwa“
Piątek: „Ziemia nieludzka“

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Czwartek: „Wicek i Wacek“
Piątek: „Obłęd“

OPERA i OPERETKA (początek o g. 7½)
Czwartek: „Zamarłe oczy“
Piątek: „Ostatni walc“

STARY TEATR (początek o godzinie 7½)
Niedziela 21 bm. o godz. 7½ wieczór: Walter Gieseking, sławny pianista.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.